

Van	Het college van burgemeester en wethouders
Aan	De gemeenteraad
Datum B&W vergadering	8 april 2025
Zaaknummer	1221509
Portefeuillehouder	mevrouw H.B. Boudewijnse, wethouder
Onderwerp	Uitbreiden van collectieve dienstverlening mantelzorgondersteuning

1. Kennisnemen van

Ons voornemen om de collectieve voorzieningen voor mantelzorgondersteuning uit te breiden om met name overbelaste mantelzorgers te ondersteunen, als uitvoering van het actieplan Mantelzorgondersteuning.

2. Inleiding

In 2022 zijn de Nota en het actieplan Mantelzorg vastgesteld door uw raad.¹ Aanleiding is de verwachting dat er in de toekomst steeds meer mantelzorgers nodig zijn en dat zij bovendien meer zorg moeten leveren. Er is sprake van een dubbele vergrijzing: het aantal ouderen en met name het aantal ouderen van zeer hoge leeftijd (85+) gaat fors toenemen. Onderzoek van het Sociaal en Cultureel Planbureau (SCP) laat zien dat vooral onder 85-plussers de zorgbehoefte groot is. Tegelijkertijd neemt het zorgpotentieel per oudere af, omdat het aantal 50- tot 74-jarigen daalt; dit is juist een groep die relatief vaak hulp geeft. Dit betekent dat er in de naaste en verdere toekomst minder mensen beschikbaar zijn om de zorg mee te delen, waardoor mantelzorgers vaker dan nu intensief belast worden. Mantelzorg wordt ook steeds vaker gecombineerd met werk, school of maatschappelijke taken en wordt ook daardoor zwaarder.

Kortom, de druk op mantelzorgers neemt toe en het percentage van mantelzorgers die intensief moeten 'mantelzorgen' gaat stijgen.² In de brede definitie van mantelzorg van het SCP is ongeveer 1 op de 3 mensen (vanaf 16 jaar) mantelzorger;³ in Gooise Meren zijn dat ongeveer 17.000 mensen.⁴ Gemiddeld is bijna 1 op de 10 mantelzorgers (zwaar) overbelast en loopt de kans om uit te vallen (9,1%). Dat betekent dat er in Gooise Meren zo'n 1500 mantelzorgers zijn die een zeer zware zorgtaak hebben.⁵

3. Kernboodschap

¹ Nota en actieplan mantelzorgondersteuning Gooise Meren (2022): [Nota en actieplan mantelzorgondersteuning Gooise Meren](#)

² SCP (2023) Position Paper: meer integrale visie op mantelzorg nodig: [Position paper: Meer integrale visie op mantelzorg nodig | Publicatie | Sociaal en Cultureel Planbureau](#)

³ Het SCP definieert mantelzorg als alle hulp van mensen aan iemand met gezondheidsproblemen uit hun sociale netwerk die niet wordt gegeven in het kader van een beroep. Belangrijk om te beseffen is dat een deel van de doelgroep jonge mantelzorgers (kinderen en jongeren t/m 24 jaar) niet wordt gerepresenteerd in deze cijfers, omdat mantelzorg vanaf 16+ wordt gerekend.

⁴ 17.000 is geraamd door onderzoeksbureau Ecorys. Ecorys gaat hierbij uit van de brede definitie van mantelzorg van het SCP. Ecorys in opdracht van MantelzorgNL(2021) Gemeente Gooise Meren, de maatschappelijke waarde van mantelzorg. [Gooise-Meren.pdf](#)

⁵ Ecorys in opdracht van MantelzorgNL(2021) Gemeente Gooise Meren, de maatschappelijke waarde van mantelzorg. [Gooise-Meren.pdf](#)

In het actieplan Mantelzorgondersteuning zijn de volgende actiepunten het meest van belang:

- Een samenhangende en duurzame ondersteuningsstructuur
- Meer bewustwording bij mantelzorgers en bij professionals (intern en extern)
- Een duidelijke route naar mantelzorgondersteuning en het ontsluiten van informatie

Om hier uitvoering aan te geven breiden wij de collectieve voorzieningen uit met dienstverlening van de organisaties Mantelzorg Gooi en Vechtstreek (Mantelzorg GV) en Zorgoppas. Mantelzorg Gooi en Vechtstreek hoort niet bij het Regiokantoor Gooi en Vechtstreek, maar is een andere organisatie die valt onder Mantelzorg & Meer (en dat is een apart onderdeel van stichting MEE). Investeren in collectieve laagdrempelige voorzieningen voor mantelzorgers heeft een groot maatschappelijk rendement gezien de grote betekenis van mantelzorgers in het zorgstelsel.

Mantelzorg GV is een herkenbare organisatie voor mantelzorgers, waar mantelzorgers laagdrempelig terecht kunnen. Mantelzorg GV ondersteunt mantelzorgers met individuele trajecten. Overbelaste mantelzorgers kunnen er terecht voor sociaal-emotionele ondersteuning en praktische hulp. Daarnaast coördineren zij het professionele netwerk van organisaties die mantelzorgers tegenkomen en aanbod hebben, om zo een duurzame ondersteuningsstructuur te creëren. Mantelzorg GV is onderdeel van Mantelzorg & Meer en heeft veel ervaring met het opzetten van mantelzorgondersteuning in verschillende gemeenten. Door de coördinatie en uitvoering van mantelzorgondersteuning in Gooise Meren op deze wijze te beleggen voldoen wij aan onze wettelijke taak om deze ondersteuning te organiseren.

Zorgoppas regelt oppassen voor gezinnen die een kind hebben met een zware zorgvraag. Hiermee worden de ouders, maar ook eventuele broertjes of zusjes (jonge mantelzorgers) ontlast. Deze ouders en jonge mantelzorgers zijn doelgroepen die intensief voor een naaste zorgen en een grotere kans hebben overbelast te raken. Collectieve bekostiging van Zorgoppas is financieel gunstiger dan bekostiging via individueel maatwerk vanuit de Jeugdwet.

4. Consequenties

Het bekostigen van deze organisaties heeft financiële consequenties. De benodigde extra budgetten lopen van €35.000 in 2025 op naar €190.000 euro in 2027 en verdere jaren. Het bestaande budget 2025 voor mantelzorgondersteuning bestaat deels uit structurele middelen voor de collectieve voorzieningen, en deels uit incidenteel budget (al eerder toegekend

door uw raad) en incidentele GALA-gelden.⁶ De incidentele middelen nemen af waardoor wij na 2026 geen beroep meer kunnen doen op de SPUK GALA-gelden. Door de verschillen in beschikbaar budget en de hoogte van de subsidiebedragen is het benodigd extra budget voor 2025, 2026 en 2027 dus verschillend, respectievelijk € 35.000, € 170.000, € 190.000. Een deel daarvan wordt bijgeraamd in het Voortgangsverslag 1 2025 voor het jaar 2025, en in de Perspectiefnota 2026 voor het jaar 2026. In de Perspectiefnota 2027 moet worden besloten voor het jaar 2027 en verder.

Een verdere toelichting op de uitbreiding van mantelzorgondersteuning wordt beschreven in bijlage 1: Achtergronden van mantelzorgondersteuning.

5. Communicatie

De financiering van de organisaties verloopt via de reguliere subsidiesystematiek. Het college behandelt de subsidieaanvragen binnenkort. Het 1^e Voortgangsverslag 2025 en de Perspectiefnota worden in uw raad behandeld via het reguliere P&C-proces.

6. Vervolg

Wij monitoren de dienstverlening op het gebied van mantelzorgondersteuning en informeren u over de uitvoering van het actieplan Mantelzorgondersteuning. Rapportage volgt in Q1 van 2026.

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van Gooise Meren,

drs. E.M. Voorhorst,
Gemeentesecretaris

drs. H.M.W. ter Heegde,
Burgemeester

Bijlage(n)

Bijlage 1: Achtergronden van mantelzorg

Bijlage 2: Nota en Actieplan Mantelzorgondersteuning Gooise Meren

⁶ Het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) is een akkoord dat is opgesteld tussen de rijksoverheden, gemeenten (VNG) en zorgverzekeraars. Het akkoord omvat afspraken over het bereiken van een gezonde generatie in 2040: weerbare, gezonde mensen die opgroeien, leven, werken en wonen in een gezonde leefomgeving met een sterke sociale basis.